

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет іноземних мов

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
VII Всеукраїнської дистанційної науково-методичної конференції
з міжнародною участю
13 квітня 2023 р.*

Харків – 2023

УДК 908(5):001](477)(063)

ПЗ5

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 17.03.2023 р.)

Матеріали подано в авторській редакції

Організаційний комітет конференції:

С.А. Віротченко – кандидат філологічних наук, доцент (голова)

Адреса оргкомітету:

61022, м. Харків-22 , майдан Свободи, 4
Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна,
Факультет іноземних мов,
тел. (057) 707-53-43

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам іноземної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу та Африки.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних, історичних спеціальностей та фахівців-міжнародників.

УДК 908(5):001](477)(063)

ПЗ

ЗМІСТ

ЛІНГВІСТИКА, ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО,
ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

<i>Бабій П. М., Лахмотова Ю. В.</i> Китайська писемність, як невід'ємна частина розвитку культури Китаю	9
<i>Боришполець Ю. В., Букрієнко А. О.</i> Каліграфічні підписи Као як частина писемної культури Японії	11
<i>Ван А. Е.</i> Структурно-семантична модель перекладу українських назв вищих навчальних закладів китайською мовою	13
<i>Городиська О. А., Букрієнко А. О.</i> Особливості перекладу розмовного стилю сучасної японської мови	15
<i>Городиська О. А.</i> Теоретичні засоби вивчення японської звуконаслідувальної лексики	17
<i>Єгорова А. О., Кіріяченко І. А.</i> Особливості сленгу у китайській мові	19
<i>Жученко А. С., Віротченко С. А.</i> Лінгвостилістичні характеристики китайськомовних блогів про моду	20
<i>Загороднюк Т. І., Науменко С. С.</i> Вступ до синонімії китайської мови та її особливості	23
<i>Іванова К. В., Науменко С. С.</i> Евфемізми в сучасній китайській мові	25
<i>Ісаєва А. А., Віротченко С. А.</i> Стилістичні особливості мікроблогів	27
<i>Коцюба О. О., Семеніст І. В.</i> Суб'єктивізація історії в китайському "новому історичному романі" (新历史小说)	29
<i>Колянда А. С., Науменко С. С.</i> Фразеологізми з компонентом "часу" у китайській мові	31
<i>Косенко А. В., Науменко С. С.</i> Стилістичні особливості основних фразеологічних одиниць сучасної китайської мови	33

Курбатова В. Е., Науменко С. С. Історичні фразеологізми в китайській мові	35
Максимець В. О., Коцюба О. О. Використання китайських сленгізмів (数字密码) у сучасному інтернет-просторі	36
Молоток В. В., Лахмотова Ю. В. Іншомовні запозичення у сленгу китайської молоді	38
Москальов Д. П. Модус «володіння» в творі Таеко Коно «Сумісна власність»	40
Москальов Д. П., Семеніст І.В., Аністратенко Л. С. Типологія гендерних відмінностей в японській та українській мовах	42
Попазова Д. В., Лахмотова Ю. В. Концепт "щастя" в китайських прислів'ях та приказках	43
Пономаренко В. В., Лахмотова Ю. В. Лінгвістичний аналіз діалектичних груп китайської мови	45
Піхтовнікова Л. С. Реалізація соціокультури в кодах культури у художньому тексті	47
Садова С. К., Кривоніс М. І. Ченьюй: походження, особливості та переклад	49
Сінельнік О. Р. Актуальні аспекти літературної імагології в азійсько-американському дискурсі	52
Стасилович Є. С., Лахмотова Ю. В. Проблема сленгу в сучасній китайській мові	54
Смольницька О. О. Символіка пейзажу води і квітів на прикладі перекладознавчого дискурсу Ярослави Шекери	56
Тітаренко Д. К., Лахмотова Ю. В. Контракція у китайській мові	59
Хвостова Я. В., Віротченко С. А. Стилістичні засоби відображення зовнішності людини у сучасному китайському дискурсі	61
Хотченко І.А. Особливості мовних запозичень в сучасній китайській мові	63

<i>Ху Жунсі, Сін Чжефу</i> Структурно-фонетичні особливості вигуків сучасної китайської мови	65
<i>Hu Rongxi, Xing Zhefu (Ху Жунсі, Сін Чжефу)</i> Linguistic means of expressing the comic in the chinese "Xiaohua": national and cultural aspect	67
<i>Цимбал С. В.</i> Продуктивні синтаксичні моделі категоричних тверджень та заперечень у сучасній китайській мові	69
<i>Цимбалова Д. А. Лахмотова Ю.В.</i> Особливості перекладу китайських фразеологізмів	71
<i>Шевченко А.О., Кіріяченко І. А.</i> Історичний розвиток та особливості пекінського діалекту	73
<i>Шеремет А. О.</i> Методи втілення кінематографічного мислення Ся Яня у п'єси "Ароматні трави на горизонті" (《芳草天涯》)	75

ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРА КРАЇН СХОДУ

<i>Долженко В. І., Огієнко К.О.</i> Cultural individuality of Chinese wedding ceremony	77
<i>Попова М. Д.</i> Визначення і трансформації естетичних категорій в культурі Китаю	79
<i>Ван В.Н., Ван І.В.</i> Міфічний китай: правда чи вигадка?	81
<i>Короваєнко П. О.</i> Кінцугі – японське мистецтво реставрації кераміки	83
<i>Коваль К. Г., Коваль А. В.</i> Вплив к-роп на вивчення корейської мови	85
<i>Коваль А. В.</i> 中国女权主义的历史 Історія фемінізму в Китаї	87
<i>Лопарева А. Е., Огієнко К.О.</i> Унікальна роль каліграфії в культурі Китаю та її відмінність від західної	89

Лубченко В. А., Огієнко К. О. Вивчення етимології ієрогліфів як техніка їх запам'ятовування	91
Пономарьова М. С., Коваль А. В. Філософія даосизму в анімаційному фільмі 《大鱼海棠》	92
Пономарьова М. С., Коваль А. В. Проблема перекладу китайських власних назв на прикладі новели «Магістр диявольського культу» та її екранізації	94
Розенберг С. Е., Коваль А. В. Проблема віку в Китаї, залишені жінки та золоті холостяки	96
Розенберг С. Е., Коваль А. В. Міфічні істоти та їх значення у китайській культурі	99
Радченко Є. С. Витоки стародавньої китайської вишивки	101
Стовбун В. Д. Традиції та обряди Бутану: значення для національної ідентичності	103
Ткачук А. В., Лахмотова Ю. В. Гастрономічні властивості китайської кухні та особливості перекладу українською мовою	105
Товкун Г. О., Огієнко К. О. Національна кухня Китаю та України та їх вплив на культуру обох суспільств	107
Фрегер-Коваленко І. І. 周杰伦“青花瓷”歌曲的修辞分析	109
Хачик А. Д., Лахмотова Ю. В. Тварини та їх образи в китайській міфології	111
Ярославська А. М. Зв'язок концепції «п'яти стихій» з китайської традиційною медициною (та організмом людини)	112

ОСВІТА, ВИХОВАННЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СХОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У КРАЇНАХ СХОДУ

Баранік К. П.

Методика формування навичок та вмінь усного мовлення з китайської мови 114

Боришполець Ю. В., Шаповал О. В., Москальов Д. П.

Методи викладання фразеологічних одиниць в японській мові 116

Закурдаєва О. В.

Зв'язок викладання ієрогліфіки китайської мови як іноземної з виділенням її базового елемента 118

Науменко С. С.

Перспективи впровадження китайського досвіду професійного навчання обдарованих дітей у систему освіти України 122

Ситник І. В.

Навчальна програма «Рівні володіння лексикою та ієрогліфами сучасної китайської мови»: огляд наукових праць 124

Саламаха А. В., Лахмотова Ю. В.

Використання західних методик при викладанні китайської мови 126

王娟 Wang Juan

乌克兰人汉语交流时的常见问题简析 A Brief Analysis of Common Problems When Ukrainians Communicate in Chinese 128

宋金铭 Song Jinming

浅谈后刻意练习在中国大学俄语教学中的尝试 An introduction to post-intentional practice in the teaching of Russian in Chinese universities 130

АРАБСЬКА МОВА ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Абдул Кабір Аль-Хасані (LEKBIR ELHASSANI)

Загальні лінгвістичні характеристики арабської та семітської мов
المشتركة اللغوية الخصائص في قراءة والساميات العربية 132

Ахмад Гарібо Гарібо (AHMAD GARIBO GARIBO) Арабська Гостинність	كرم الضيافة عند العرب	135
Адель Манна (ADEL MANNA) Еліпсис в арабській мові	الحذف في اللغة العربية	136
Ваель Хусейн (WAIL HOUSSIN) Арабська мова та її роль у людській цивілізації	اللغة العربية* ودورها في الحضارة الإنسانية	138
Ламааши Мохамед (LAMAACHI MOHAMED) Важливість використання мови-посередника у викладанні іноземної мови	أهمية استعمال لغة وسيطة في تعليم اللغة الأجنبية	140
Лахбіб Маграуї (LAHBIB MAGHRAOUI) Проблема концептів у культурній комунікації	إشكالية المفاهيم في التواصل الثقافي	142
Мохамед АЗХАРІ (MOHAMED AZHARI) Навчання лексиці: проблематика, роль в оволодінні та викладанні арабської мови	-الدراسة المعجمية "قضاياها وأدوارها في إتقان تعلم اللغة العربية وتعليمها"	144
Крижановська Ю. М., Мізяк О.В. Аналіз арабо-українського перекладу: проблеми та перспективи		145
Нікітіна Ю. В., Мізяк О.В. Мистецтво в арабських країнах		147
Островерхова С. І., Піхтовнікова Л. С. Типологія та стилістичні особливості арабської казки		149
Пугач В. О., Піхтовнікова Л. С. Лексико-стилістичні особливості та проблеми перекладу арабського оповідання		151
Світлична В. П., Піхтовнікова Л. С. Типологія та стилістика арабських притч		153
Семчук А. Р., Бреусова А. О. , Мізяк О.В. Подібність арабської та української мов. Актуальність арабської мови в Україні		155

урахування значної кількості нюансів та особливостей як власне лінгвістичного, так і екстралінгвістичного характеру.

Очевидно, що зважаючи на обмеження, які накладаються на роботи такого роду, нам вдалось лише досить побіжно підняти цю тему. Більш детальний розгляд має стати предметом подальшого дослідження.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Букрієнко А. О., Комісаров К. Ю. Стилїстика японської мови. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 320 с.
2. まるごと 日本のことばと文化 入門 A1 かつどう。—東京、2013。—146頁。
3. みんなの日本語。—東京、2012。—252頁。
4. Бондаренко І. П., Комарницька Т. К. Актуальні напрями і проблеми сучасної лінгвістики: навч. посібник для студентів сходознавців: Вид. дім Дмитра Бураго, 2014. 269 с.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСОБИ ВИВЧЕННЯ ЯПОНСЬКОЇ ЗУКОНАСЛІДУВАЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ

Городиська О. А.

Київський університет імені Бориса Грінченка

У спеціальній науковій літературі звуконаслідування — звуковідтворення, або ономатопея (від грец.: *ὀνοματοποιᾶ*; *ὀνομα* — «ім'я», *ποιᾶ* — «творю», тобто «словотворчість» через звуконаслідування) — звук, імітація реальних явищ: намагання шляхом спеціального підбору та концентрації звуків мови — алітерацій чи асонансів — відтворити звуки, що існують у реальному навколишньому житті. Отже, звуконаслідування є зображальним прийомом на противагу виражальному — звукописові. [1]

У спрощеному вигляді звуконаслідування можна відповідно позначити як слова, у звучанні яких відображено звукові характеристики відтворюваних ними об'єктів.

В індоєвропейському мовознавстві наявна значна кількість термінів, уживаних на позначення *ономатопеї* як універсального мовного явища: *ономатопея*, *ономатопоетична лексика*, *ономатоп*, *ономатопоетика*, *звуконаслідування*, *звуконаслідувальні слова*, *deskриптивна лексика*, *фонетично вмотивовані лексичні одиниці*, *мімема*, *імітатив*, *ідеофон*, *образотворчі слова* тощо. Однак найуживанішими серед них є терміни *ономатопея* — як мовне явище і *ономатопоетична лексика* — як своєрідна «матеріалізація» цього явища безпосередньо в мові. Використанню саме цих двох термінів ми теж надаємо перевагу у своєму дисертаційному

дослідженні. Тим більше, що термін «ономатопея» (яп.: オノマトペア [ономатопеа], オノマトペー [ономатопе], オノマトピーア [ономатопіа],) в якості відповідного термінологічного запозичення увійшов і до японської лінгві- стичної терміносистеми.

Традиційно прийнято виділяти такі явища, що передаються в японській мові за допомогою звукосимволізмів: позначення світлових явищ; властивостей предметів, їхніх поверхонь, форми, вигляду; способу, манери руху людини та тварини; зовнішності, міміки, виразу обличчя людини; емоцій та настрою.

どんだん 食べて /Дондон тебете/ їсти великими ковтками

じゃんじゃん 飲んで /Джяджян нонде/ швидко ритмічно пити, дін-дін

おなか が ばんばん /Онака га панпан/ наїстись, повний шлунок

頭 が がんがん /Атама га ганган/ сильний головний біль

虫歯 が じんじん /Мушіба га джінджін/ зубний біль

太陽 さんさん /Тайо: сансан/ сяє сонце

ノック を とんとん /Нокку о тонтон/ тук-тук, стук в двері

こんこん 咳して /Конкон секішіте/ сильно кашляти, кахи-кахи [3]

При вивченні явища звуконаслідування тривалий час не проводилося чіткої межі між звуконаслідуваннями як такими і звукосимволізмом.

Звукосимволізми передають звуки у так званій “умовній” формі, що не має з ними прямого зв’язку, тобто відображення звуку у мові не схоже на його реальне звучання. За допомогою звукосимволізмів передаються й зовсім незвукові явища

気持ち は るんるん /Кімочі ва рунрун/ дуже хороший настрій

色気 むんむん /Проке мунмун/ сильна пристрасть

彼女 は つんつん /Каноджо ва цунцун/ вона зла, як чорт

くんくん におって /Кункун ніотте/ запах б'є в ніс

えんえん 続く /Енен цудзуку/ без кінця продовжуватись [3]

あかちゃん が ニッコリ 笑った /Акачян га ніккорі варатта/ немовля посмінулось [4]

При вивченні звуконаслідувальних слів доцільним є наполягати на умовному характері імітації в процесі звуконаслідування, адже кожна окрема мова адаптує певні звуки відповідно до своєї фонетичної системи.

春です。風が ソヨソヨ とふいています。

/Хару дес. Кадзе га сойосойо фуітеімас/

Весна. Повиває теплий легкий вітер.

赤ちゃんが スヤスヤ ねている。 [4]

/Акачян га суясуя нетеіру/

Дитина солодко спить.

Маючи одні й ті ж самі джерела походження, звуконаслідування можуть бути втіленими в ту чи іншу фонетичну форму в різних мовах світу. Цей клас слів представлено практично в усіх мовах і, як правило, являє собою дуже нечисленну групу лексичних одиниць. Але японська мова в цьому плані – виняток.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Українська музична енциклопедія. У 2 т. Т. 2. [Е – К] / гол. редкол. Г. Скрипник. — Київ : Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2008. — С. 142-143.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава : Довкілля — К, 2006. – 716 с.
3. 毎日練習！リズムで身につく日本語の発音－東京、2010。－40-41 頁。
4. にほんご 発音かんたん。－東京、2010。－17 頁。

ОСОБЛИВОСТІ СЛЕНГУ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Єгорова А.О., Кіріяченко І.А.

Харківський національний університет імені Каразіна

在中文中，俚语是一个广泛使用的语言形式，有许多独特的特点。本文将介绍中文俚语的一些特点，包括来源、使用场合、发展趋势等方面。

首先，中文俚语有许多来源。一些俚语来自于方言和地区性语言，这些俚语可能只在特定地区使用。另一些俚语则来自于流行文化和大众媒体，如电影、电视节目和互联网。这些俚语通常是由年轻人和潮流文化引领者发明和传播的。

其次，中文俚语在使用场合上非常灵活。一些俚语只在特定的社交场合使用，例如在朋友圈或社交媒体上使用。其他俚语则可能在工作场合或正式场合中使用。对于非母语人士来说，使用中文俚语需要谨慎，因为在不适当的场合使用俚语可能会被认为是不礼貌或不专业的。

除此之外，中文俚语也在不断发展和演变。随着时代的变化，一些俚语可能已经过时或不再流行，而另一些俚语则可能随着潮流和时尚而出现或变得更加普遍。此外，随着中文影响力的扩大，中文俚语也开始传播到其他国家和地区，使得中文俚语成为一种跨文化的语言形式。

总之，中文俚语是中文语言中一个丰富多彩的组成部分，它的来源多样，使用场合灵活，发展趋势不断变化。在日常生活中使用中文俚语可以更好地了解 and 融入当地文化，但需要注意使用场合和语言的得当性。

此外，中文俚语还有一些其他的特点。首先，中文俚语通常是短语或单词，有时可能包含一些缩写或简写，这使得它们更易于记忆和使用。